

Közép-Európa, mint távlat - egy kisvárosból Trianon előtt, Trianon után

Most van az a történelmi pillanat, amikor meg kell vizsgálni, miként lehetne Közép-Európát háborús és ökológiai katasztrófákat elkerülő társadalomba integrálni – hangzott el a Bács-Kiskun megyei Kiskunfélegyházán, a Közép-Európa mint perspektíva című konferencián. A neves hazai tudósok, szakteknikérek részvételével zajló kétnapos összejövetelnek a városi önkormányzat adott helyet.

Kelemen József kiskunfélegyházi tanár, a helyi Hungarosprint Rt. elnöke kezdeményezésére és szervezésében az

idén tavaszal került sor először a küldetést felvállaló konferenciára, s ennek folytatása a mostani őszi találkozó. A tanácskozás szükségességét, aktualitását a hazai és nemzetközi körülmények, illetve események is igazolják. Hiszen – mint ahogyan Gidai Erzsébet, a Társadalomkutató Intézet igazgatója elmondta – Európa térképe éppen most rajzolódik át ismét. Több regionális térség kialakulása várható. Erre éppúgy figyelni kell, mint Németország erősödő szerepének kisu-gárzására, valamint Németország és Oroszország viszonyá-

nak alakulására. Gidai Erzsébet szerint, ha megindulna az óhajtott integráció, abban Magyarország főszerepet vállalhatna, s így az európai megújulás lépcsőfoka lehetne. Ebben akadályozza Magyarországot a jelenlegi gazdaságpolitika, az eladósodás és az Európai Unióhoz tartozás erőltetése.

A határon kívüli akadályok más jellegűek. Ahogyan Kelemen József megfogalmazta: jelenleg a nemzetek prioritásai darabolják szét az összefogás lehetőségét. A saját érdekeken felülemelkedve az azonos történelmi gyökerű, azonos sze-

repbe került népeknek együtt kell az összetartozás lehetőségeit megkeresni. A szellemi műhely feladatát betöltő konferencia céljai megvalósítása érdekében szervező erővé is kíván válni, s munkájába a civil társadalmat is be szeretné vonni.

A kétnapos összejövetel programjában több neves társadalomtudós előadása is szerepelt. Ormos Mária akadémikus, egyetemi tanár előadásának címe: Trianon előtt és Trianon után. Közép-Európa földrajzi igazságáról Rétvári László, az MTA Földrajztudományi Kutató Intézetének tudományos tanácsadója, a Kelet-közép-európai modernizációról Kapolyi László akadémikus, a Rómái Klub tagja, az Európai probléma és hazánk helyzetének összefüggéseiről Kőrösi Mária, egyetemi adjunktus beszélt.

Teoctist, a román ortodox egyház feje, bukaresti pátriárka a vasárnapot Békés megyében töltötte. Az Ardelean Pál vikárius meghívására idelátogató egyházi méltóság a délelőtti folyamán a gyulai Gróza-parki ortodox templomban vett részt szertartáson, délután a többségében románok lakta Méhkerékre látogatott, ahol templomszentelőt tartott. A pátriárka magyarországi programja hétfőn Budapesten folytatódik. Hazánkba először látogatott el a román ortodox egyház első embere. Teoctist pátriárka kilenc óra előtt néhány perccel köszöntötte a megjelent híveket a gyulai ortodox templom előtt. Az egyházi méltóságok kíséretében megjelent pátriárka kilenc órától délig szertartást vezetett a templomban és a templomon kívül. Ennek során az oltárban található áldozati asztalban ereklyét helyeztek el, s ezt szentelte meg a behelyezés után az egyházfő. Köszöntőjében Teoctist pátriárka megfogalmazta: békeséggel és barátsággal érkezett Magyarországra. Az ünnepségen

Bukarestből Méhkerékre

részt vett a már szombaton Gyulára érkező Ioan Donca, Románia budapesti nagykövete és

felesége, valamint az aradi prefektus is. A hivatalos program délután Méhkeréken folytatód-

dott, ahol az ortodox templom belsőjének szentelőjét tartotta meg az egyházfő.

Teoctist pátriárka hívei körében

Fidesz Wachsler Tamást leszavazták

A Fidesz országos választmánya (OV) két ellenszavazattal leszavazta Wachsler Tamás alelnök írásban készült értékelését a párt gazdálkodását illetően és elfogadta Áder János alelnök írásos választát a felvetésekkel kapcsolatban – jelentette be a párt választmányi ülése után Várhegyi Attila, a testület elnöke. A sajtótájékoztatón kiosztották Áder János írásos választát, azt a levelet azonban, amire a válasz született, nem. Wachsler Tamás sem kívánta az újságírók megkeresésére észrevételeit a közvélemény elé tárni. A kiosztott anyagból, melyet az OV-ülés elfogadott, következtetni lehet arra, hogy Wachsler eredeti levelében mit kifogásolt a Fidesz gazdálkodásában. Wachsler Tamás felvetette, hogy szabályozatlan a párt gazdálkodásának rendje, nincs gazdálkodási szabályzata, és a pártalkalmazottak munkaköri

leírások nélkül dolgoznak. Az Áder-levele cáfolta, hogy a Fidesz túllépte volna éves előirányzatait, és a párt kampánycöltségeit felhatalmazás nélkül fizették volna ki. Ugyancsak nem ért egyet Áder János Wachsler azon kifogásával: összeférhetetlen Simicska Lajos gazdasági igazgatói pozíciója a pártban a Mahir Rt. igazgatótanácsában betöltött posztjával. Az Áder-levelelől ugyanis kiderül: Simicska megbízási díj nélkül látja el a gazdasági igazgatói teendőket. Áder végül azt is leszögezte, hogy a Fidesz gazdálkodása az alapszabály és a megfelelő testületi döntések szerint történik. Az önkormányzati választások költségeiről elhangzott: az OV körülbelül 10 millió forintot hagyott jóvá ezekre a célokra, így a párt jelöltjeinek jórészt saját zsebükből kell finanszírozniuk kampányaik költségeit.

MDF Grezsa Ferencet javasolják

Az MDF-szervezetek országos gyűlésére kiválasztott küldöttei az ország hét régiójában megnevezték azt a hét személyt, akiket az október 29-én sorra kerülő elnökségválasztáson tagnak kívánnak jelölni – tájékoztatta Herényi Károly, az MDF szóvivője a sajtót.

Herényi Károly azt is közölte, hogy a párt Bem téri központja az elnökségtag-jelöltek nevét csak hétfőn hozza nyil-

vánosságra, s ezzel eleget tesz a szintén hétfőn ülésező jelölőbizottság kérésének, amely a nyilvánosságra hozatal előtt meg kívánja vizsgálni, hogy a jelölések minden szempontból érvényesek és szabályosak-e. Értesülésünk szerint Bács-Kiskun, Csongrád és Békés megye regionális küldöttei – Markó István és Józsa FABIÁN ellenében – Grezsa Ferencet javasolják.

Száztizenhárommilliárd forint fölül emelkedett a kárpótlási hivatalok által megállapított kárpótlás összege – derül ki az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatal legutóbb készített összefoglalásából. A kárpótlás újra megnyitáskor beadott több mint 530 ezer vagyoni kérelemből eddig mintegy 33 ezret bíráltak el, s ennek alapján több mint 1,1 milliárd forintnyi kárpótlási jegy került kiadásra. Az újra megnyitás keretében eddig feldolgozott kérelmeknél az egy ha-

Kárpótlás - számokban

tározatra jutó összeg átlaga 33 ezer 746 forint. Az első vagyoni kárpótlás keretében az egy határozatra jutó összeg ennek körülbelül a duplája volt, míg a második vagyoni törvény alapján hozott határozatoknál átlagosan négyszer ekkora összeget ítélték meg a kárpótoltnak. Az elmúlt héten 12 ezer

534 határozatot hoztak meg a hivatalban, összesen 591 millió forint kárpótlási összegről. Az új beadás során beérkezett 77 ezer személyi kárpótlási igény feldolgozása még nem kezdődött meg. A több mint 364 ezer eredeti határidőre beérkezett személyi kárpótlási igényből 334 ezer ügyben hozták meg a

határozatot. Ennek keretében mintegy 46 milliárd forint értékű kárpótlási jegy jutott a kárpótoltnak.

A földárveréseken az utólagos adatközlésekkel korrigált eredmények szerint 36 millió 572 ezer 155 aranykorona értékű földet szereztek meg a kárpótoltnak. A 21 ezer 88 földárverésen több mint 733 ezer kárpótolt vett részt és közülük 522 ezer 636-an távozhattak új földek tulajdonosaiként a licitet követően.

Pénteken délután a Városháza klubjában a helyi kisebbségi önkormányzatok létrehozásával kapcsolatos teendőkről tartott tájékoztató után Dr. Szirtesi Zoltánné, az Etnikai és Nemzeti Kisebbségi Bizottság elnökének tettük fel kérdéseinket.

Bizottsági elnökként mit tart a rövidesen záruló ciklus legnagyobb eredményének az etnikai kisebbségek szempontjából?

– 1990-ben a cigány választók szavazataival kerültem be a szegedi képviselő-testületbe. Mivel nemzetiségi képviselő nem jutott be, ezért úgy gondoltuk, létre kellene hozni egy bizottságot, amely felvállalja a Szegeden élő nemzetiségek problémáit is. A közgyűlés minden évben anyagi támogatást nyújtott, amit a bizottság igyekezett igazságosan elosztani. Figyelembe vettük, hogy Szegeden a cigány etnikum lélekszáma a legnagyobb. Ebből a pénz-
ből elsősorban rendezvények szervezését, művészeti együtt-
tesek működését, a gyerekek nyári táborozást támogattunk, valamint segítettük a határon túli magyarokat is folyóiratok, gyógyszer- és élelmiszersegély küldésével. Sajnos

3 KÉRDÉS Az etnikai kisebbségek pártfogójához

négy év alatt sem sikerült megvalósítani a városi és a megyei közgyűlés közös feladatát: a Nemzetiségi Ház megnyitását. Ez egy olyan épület lenne, ahol mindegyik nemzetiségnek saját klubhelyisége van, a rendezvények számára pedig egy nagyobb közös használatú terem állna rendelkezésre, s ebben az épületben kapna helyet a nemzetiségi könyvtár is. Ezt tartanám a legnagyobb eredménynek, ha az ígéretek szerint még ebben a választási ciklusban megvalósulna.

Ha megalakul, milyen funkciót tölthet be a szegedi kisebbségi önkormányzat?

– Nem hiszem, hogy jelentős szerepet játszhat. A törvény szerint véleményezhet, javaslatot tehet, kezdeményezhet. Csupa -hat, -het,

tehát továbbra is teljesen az igazi önkormányzattól függ. Miután ez a testület 5 tagból áll majd, talán jobban meghallgatják a véleményüket. Az új Etnikai és Nemzeti Kisebbségi Bizottságnak is könnyebb lesz talán a dolga, hiszen nem öt-tíz szervezettel kell dolgoznia, hanem a helyi kisebbségi önkormányzat lesz a legfontosabb partnere.

Mi ma a szegedi cigányság legégetőbb problémája?

– Egyértelműen a munkanélküliség, amelynek kezelését rendkívül fontosnak tartom. Egy munkanélküli családnak nem tudja iskolába jártni a gyerekeit, s így öt-tíz év alatt megint analfabéta cigányok száza nőhetnek fel. Pedig a '90-es évek kezdetére nem ez volt a jellemző. Már most nagyon sok gyerek nem

Dr. Szirtesi Zoltánné

jár iskolába, mert nincs ruhája, nem tudja a napközit, a tanszereket fizetni. Valamikor a cigány lakosság egy része a városgazdálkodásnál kapott munkát, én úgy gondolom, a munkanélküli segélynél sokkal jobb lenne számukra a közhasznú munka bevezetése, hiszen van elég park, temető, amit rendbe kellene hozni. Az elmúlt években sokat lazult a fegyelem, sokan megszokták a lazaságot, s azt mondják: „Jogom van nem dolgozni.” Ennek ellenére sokan lennének, akik számára a közhasznú munkavégzés kedvezőbb ideiglenes megoldás lenne.

H. Zs.

Csöti, az eltűszszentett főtitkár

Újra érdekessé vált az MDF-es Csöti György képviselő kalandja a főtitkársággal. Mármost saját, sosem létezett főtitkárságával...

Aki nem felejtette el, az még emlékszik, hogy Csöti kissezervezeti elnök, amikor magára húzta az MDF trikóját és a nép nevében – de főleg a pénzén! – a külföldet kezdte járni, európai úton-útfélen az MDF főtitkáranak adta ki magát. A neveléses esetet föllevenítette a HVG múlt heti száma, a Közép-Európa Intézet igazgatójával, Kiss Gy. Csabával készített interjúban. Az MDF-alapító Kiss Gy., aki a kezdet kezdetén fölkarolta a címkorságos Csötöt a politikai magaslatoakra, elmondta, hogy nem is jogosulatlan címhasználat döbbsentette meg, hanem az, ahogy ezt az MDF elnöksége egy legyintéssel tudomásul vette.

Úgy látszik, az MDF elnökségbe fölcúsztott, nagyrészt paraszti és melósi származású úrrhatnám polgárok fölének nem csengett rosszul Csöti kissezervezeti elnök Freud-i címválasztása.

Azt a címet választotta magának a szélhámoskodó képviselő, ami oroszul úgy hangzik, hogy gyenyeralnij szekretár, és elég rosszul csengett, különösen a nyolcvanas évek végén. De annyira rosszul, hogy legutóbbi kongresszusán – alig egy hete – az MSZMP-jogutód MSZP még mindig annyira kompromittáltnak tartotta, hogy inkább vissza se állította.

Csöti demokrata szerint azonban jó csengésű volt a főtitkári cím. Ismerjük ezeket a figurákat. Nem túl színvonalas beszédek tartanak a demokráciáról, közben pedig arról ábrándoznak, hogy tisztelgő katonák sorfala közt vonulnak a vörös szőnyegen, s amerre elhaladtak, kaszabolni kezdi egymást a diszszázad, és vérben fürdik a lábuk nyoma.

Ezek a politikai May Károlyok buktatták meg a rendszerváltást.

Zalai László!

MODUL BAU

ÉPÍTKEZŐKNEK!

- Jámína téglá, cserép
- Therwoolin hő-, hangszigetelők
- Lindab csatorna, barna, fehér, színes gyári áron! Valamint:
- Bátaszéki földmébélést FB 60/19
- olcsó csempék, padlóburkolók, ragasztók, fugázók

Szeged, Csongrádi sgt. 27. Tel. 62/491-022, 474-481